

JUSTIITSMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 1480-o

Tallinn 28. jaanuar 2015

Tööstusomandi apellatsioonikomisjon, koosseisus Kerli Tillberg (eesistuja), Margus Tähepõld ja Sulev Sulsenberg, vaatas kirjalikus menetluses läbi juriidilise isiku MTÜ HEREDITAS (keda esindab juhatuse liige Erik Salumäe) vaidlustusavalduse Patendiameti otsusele registreerida kaubamärk **KLOOSTRI AIT** (taotluse nr M201200229) klassis 41 ja 43 AS-i Morgenstar (keda esindab juhatuse liige Kristiina Soosalu-Born) nimele.

Vaidlustusavaldus registreeriti komisjoni menetluses nr 1480 all ja eelmenetlejaks määrati Kerli Tillberg.

Asjaolud

02.09.2013 esitas MTÜ HEREDITAS (edaspidi ka vaidlustaja) tööstusomandi apellatsioonikomisjonile (edaspidi ka komisjon) vaidlustusavalduse kaubamärgi KLOOSTRI AIT registreerimise vastu AS Morgenstar (edaspidi ka taotleja) nimele. Teade vaidlustatud kaubamärgile õiguskaitse andmise otsuse kohta avaldati Eesti Kaubamärgilehes nr 7/2013.

Patendiamet võttis vastu otsuse vaidlustatud kaubamärgi registreerimise kohta kaupade suhtes klassis 41 – *haridus; väljaõpe; spordi- ja kultuurialane tegevus; meelelahutusürituste, sh pidude korraldamine; lõbustus, meelelahutus, ajaviide; pulmapidude korraldamine (v.a toitlustamine) ning sellega seonduvad nõustamisteenused; esinemiste korraldamine; karaoketeenused; kontsertesinemised elavettekandena; kontsertide korraldamine ja läbiviimine; orkestriteenused; klubiteenused (meelelahutus, sport või haridus); kõigi eelnimetatud teenuste alased info- ja konsultatsiooniteenused* ja klassis 43 – *toitlustusteenused; tähtajaline majutus; koosviibimiste, sh pulmapidude toitlustamine (catering); telkide üürimine, rent ja laenus; teisedatavate ehitiste, toolide, laudade, lauanõude ja muu toitlustamisega seonduva üürimine, rentimine ja laenus; baarid, vinoteegid, kohvikud, sh välikohvikud; pubid; restoranid; ööklubid ja -baarid (toitlustamine); hotellikohtade reserveerimine ja ettetellimine; kõigi eelnimetatud teenuste alased info- ja konsultatsiooniteenused.*

Vaidlustusavalduse aluseks on kaubamärgiseaduse (edaspidi ka KaMS) § 10 lg 1 p 6, *mille kohaselt ei saa õiguskaitset kaubamärk, mille kasutamine kahjustab varasemat õigust arhitektuuriobjekti nimetusele.*

Vaidlustusavalduses märgitakse järgmist. Tallinna Linnavalitsuse 15. oktoobri 1993 korraldusega nr 1088-k anti Vene 12 asuvad ruumid ja kaks Vene 14 asuvat hoonet rendile fondile HEREDITAS (nüüd MTÜ HEREDITAS). Korralduse alusel 17.11.1993 sõlmitud kaitse-rendilepingus on üht Vene 14 asuvat hoonet nimetatud „end. Dominiiklaste kloostri viljaaidaks“. Mõistet „ait“ kasutatakse Vene 14 asuva hoone kohta ka hilisemas, Tallinna Kesklinna Valitsuse 30.06.1995 korralduse nr 699 ja selle alusel 10.08.1995 sõlmitud, praegu kehtivas rendilepingus.

1. juunil 1994 sõlmis Fond HEREDITAS allrendilepingu AS-iga MORENGSTERN (OÜ Morgenstar õiguseallane), mille punkti 1.1 kohaselt anti AS-ile MORGENSTERN 19 aastaks allrendile Vene 14 hoones (kunagise Dominiiklaste kloostri viljaait, hilisem linnaarsenal ja tööstushoone) 1. ja 2. korruse ruumid.

Adress:
Tõnismägi 5a
15191 Tallinn

Telefonid:
6208201, 6208276
e-mail: toak@just.ee

Faks:
6208109
<http://toak.just.ee/>

1994. aasta suvel alustas allrendile antud ruumides tegevust restoran, millele pandi nimeks „KLOOSTRI AIT“ ning mille pidajaks oli algselt AS MORGENSTERN ja hiljem selle õigusjärglane AS Morgenstar.

14. detsembril 2012 korrigeerisid MTÜ HEREDITAS (vaidlustaja) ja OÜ Morgenstar (taotleja) allrendilepingus sätestatud tähtaega ning lepidi kokku, et leping lõpeb 18. veebruaril 2014. 2013. aasta kevadel teatas aga OÜ Morgenstar, et soovib allrendilepingu ennetähtaegselt lõpetada ning 13. aprillil 2013 kirjutasid MTÜ HEREDITAS ja OÜ Morgenstar alla allrendilepingu lisa, mille kohaselt allrendileping lõpeb 31. augustil 2013, mis oli seega allrendilepingu kehtivuse viimane päev ning juba 30. augustil 2013 kirjutasid MTÜ HEREDITAS ja OÜ Morgenstar esindajad alla ruumide üleandmise vastuvõtmise aktile. Sellega lõppes Vene 14 hoones ka taotleja poolt peetud restorani „Kloostri Ait“ tegevus. Taotleja on vaidlustajale teadaolevalt realiseerinud/realiseerimas oma varad, sh toitlustusettevõtte tegutsemiseks vajalikud varad ning ei kavanda enam osaühingu tegevuse jätkumist.

Vaidlustaja märgib, et sõnaühend KLOOSTRI AIT on lühendvorm ajaloolise hoone (arhitektuuriobjekti) nimetusest, mida on Tallinna linna poolt sõlmitud lepingutes ja Riigi Muinsuskaitseameti poolt peetavas Kultuurimälestiste Riiklikus Registris kasutatud pikemal kujul – nt kas (endise) Dominiiklaste kloostri ait, kloostri viljaait, vms. Kultuurimälestiste Riiklikus Registris on neid nimetusi kasutatud nt mälestiste nr 2016, 2017 jt puhul (vt <http://www.muinas.ee/register>), mis seonduvad konkreetselt Vene 14 hoonega. Vaidlustajale teadaolevalt ei ole Eestis ühtegi teist säilinud hoonet, mille puhul oleks võimalik rääkida „kloostri aidast“. Seega seonduv kõnealune sõnaühend väga konkreetselt vaid ühe hoonega Eestis ning see asub Tallinnas, Vene 14.

Vaidlustaja juhib tähelepanu sellele, et taotleja kasutas kloostri aidahoones restorani KLOOSTRI AIT pidamiseks vaid osa aidahoonest ning hoone teistel korrustel ja teistes ruumides tegutsesid samal ajal (ja tegutsevad jätkuvalt) nii SA Theatrum kui Taani Kultuuriinstituut. Seega ei oleks saanud hoone ajaloolise nimetuse kaubamärgina kasutamise õigust tekkida vaid ühel hoones tegutsenud allüürnikul, olgugi, et see allüürnik kasutas hoone nimetust enda peetava restorani nimetusena.

Vaidlustaja märgib, et mõiste *klooster* on Eesti õigusruumis seotud väga konkreetselt usuliste ühenduste tegevusega (lisaks sellele, et seda nimetust kasutatakse ka varem tegutsenud kloostrite hoonekomplekside kohta). Kirikute ja koguduste seaduse § 2 lõige 5 annab kloostri definitsiooni ning samas hoonekvartalis, kus asub Vene 14 hoone, tegutseb (aadressil Müürivahe 33) ka usulise ühendusena registrisse kantud Dominikaani Vendade Ordu Klooster Tallinnas (ehk dominiiklased, kes on asunud taas kunagise kloostri ruumidesse).

Eelpool nimetatud oluline mõistmaks, et nimetust KLOOSTRI AIT saaks kaubamärgina kasutada õigustatult ainult siis, kui omanik tegutseks mõnes ajaloolise kloostri aidahoones (kuid selliseid aidahooneid peale Vene 14 ei ole) või kui tal oleks seotus mõne praegu tegutseva ja kloostriina registrisse kantud usulise ühendusega. Nagu eelpool nimetatud, ei ole taotlejal kavas ärilises mõttes edasi tegutseda ning kindlasti ei saa õigeks pidada, kui sellise kaubamärgi registreerimise puhul muutuks see ostu-müügi objektiks, mida hakatakse kasutama kellegi poolt mõnes suvalises tegutsemiskohas. Samas on Vene 14 hoones praegu tegutsevad juriidilised isikud – nii MTÜ HEREDITAS Tallinna linna üürnikuna kui SA Theatrum allüürnikuna – realselt huvitatud, et selle konkreetse hoonega (justnimelt aidaHOONEga, mitte niivõrd seal tegutsenud restoraniga) viimase kahe aastakümne jooksul seostatud nimetust KLOOSTRI AIT oleks võimalik edasi kasutada. Selles hoones on toimunud laialdane kultuuriline tegevus ning nüüd saab see senisest veelgi aktiivsemalt toimuda ka nendes ruumides, kus kuni 31.08.2013 tegutses restoran. Juhul, kui tähis KLOOSTRI AIT registreeritakse taotleja või hoopis mõne teise isiku nimele, siis välistab see selle nimetuse edaspidise kasutamise ainsas tegelikus kloostri aidahoones nii kultuurilise tegevuse kui toitlustamise valdkondades.

Vaidlustaja märgib, et käesoleva vaidlustusavalduse menetlemist ei tohiks mõjutada ka asjaolu, et vaidlustaja MTÜ HEREDITAS enese rendileping Tallinna linnaga lõpeb 2014. a veebruaris. Avaldus ei ole

seotud vaidlustaja sooviga taotleda seda kaubamärki enesele, vaid on seotud seisukohaga, et ükski isik ei tohiks saada ainuõigust (või kui, siis vaid selle hoone omanik) kasutada registreeritud kaubamärgina sõnaühendit KLOOSTRI AIT, mis seondub kitsalt väga konkreetse arhitektuuriobjektiga. Antud juhul on seda kaubamärki taotlemas äriühing, kes on mitte ainult lõpetanud oma tegevuse selles hoones, vaid on enda sõnul üleüldse lõpetamas oma tegevust äriühinguna.

Vaidlustaja vaidlustab taotleja õiguse kaubamärgile KLOOSTRI AIT, kuna esineb KaMS § 10 lõike 1 punktis 6 nimetatud kaubamärgi õiguskaitset välistav asjaolu – sõnaühendit „kloostri ait“ kasutatakse Vene 14 hoone nimetusena nii Tallinna linna dokumentides, sh sõlmitud lepingutes, kui ka Kultuurimälestiste Riiklikus Registris ning see sõnaühend on vahetult seotud konkreetse arhitektuuriobjektiga. Sõnaühendit KLOOSTRI AIT on kasutatud Vene 14 kohta ajalisel olulisel varem, kui kasutas seda selles hoones 1994. a suvel tegutsemist alustanud toitlustusasutus. Toitlustusasutus „Kloostri Ait“ on praeguseks oma tegevuse lõpetanud ning seda omanud äriühing (kaubamärgi taotleja) tegevust lõpetamas ning ei ole põhjendatud sellenimelise kaubamärgi kasutamise õiguse andmine isikule, kellel puudub praegune seotus Vene 14 hoonega Tallinnas, endise dominiiklaste kloostri (vilja)aidaga. Taotleja poolt 08.03.2012 esitatud kaubamärgitaotluse esitamise asjaolud on seega praeguseks muutunud.

Kaubamärgi KLOOSTRI AIT kasutamine kahjustaks nii Tallinna linna kui omaniku õigust kasutada seda nimetust kui lühendvormi talle kuuluva hoone ja selles toimuvate tegevuste kohta. Samuti kahjustab see hoone praeguste üürnike ja allüürnike õigust jätkata selle nimetuse kasutamist seonduvalt hoonega, kus on lepingute alusel tegutsenud juba ligi 20 aastat.

02.12.2013 esitas taotleja vaidlustusavalduse kohta seisukohad, leides, et vaidlustusavaldus on alusetu. Kaubamärk KLOOSTRI AIT registreeriti Patendiameti poolt kaubamärgiregistris 23.08.2001 OÜ Pro Aris et Focis taotluse alusel (kaubamärgitunnistus nr 34493, klass 42- kohvikud, restoranid, vaidlustusavalduse lisa 1). 25.05.2006 tegi OÜ Pro Aris et Focis Patendiametile taotluse kanda kaubamärgi omanikuna registrisse AS Morgenstar (lisa 2), kuivõrd 25.06.2006 võõrandas OÜ Pro Aris et Focis tasu eest kaubamärgi AS-ile Morgenstar (lisa 3).

Taotleja AS Morgenstar registreeriti äriregistris 13.10.1997 ning on aadressil Vene 14, Tallinn tegutsenud alates registrisse kandmisest (lisa 4). Kuna kaubamärgi registreering jäi õigeaegselt pikendamata (kehtis kuni 23.08.2011), siis esitas taotleja uue taotluse kaubamärgi KLOOSTRI AIT registreerimiseks ning Patendiamet tegi 01.07.2013 otsuse registreerida kaubamärk OÜ Morgenstar taotluse alusel. Seega on Patendiamet korra juba registreerinud selle kaubamärgi ning see toimus ajal, mil Vene 14, Tallinn oli Tallinna linna poolt antud rendile MTÜ-le HEREDITAS, kes selle oli omakorda andnud allrendile taotlejale (AS Morgenstar). Sel korral ei tõstatanud vaidlustaja õiguslikku küsimust selle kohta, et kaubamärki KLOOSTRI AIT ei saaks registreerida.

Taotleja märgib, et praegune vaidlus on tekkinud olukorra muutumisest tingituna, kus taotleja ei jätkata restoraniteenuse pakkumist aadressil Vene 14, Tallinn, kuid soovib enda kaubamärki KLOOSTRI AIT edasi kasutada ja tingimata mitte aadressil Vene 14. Täiesti meelevaldne on vaidlustaja väide, et taotleja ei kavanda enam osaühingu tegevuse jätkamist. Asjaolu, et taotleja lõpetas tegevuse aadressil Vene 14, ei anna alust selliseks väiteks.

Tulenevalt KaMS §-st 3 on kaubamärk seotud äritegevusega ning kaubamärgiga on võimalik eristada ühe isiku kaupa või teenust teise isiku samaliigilisest kaubast või teenusest. Kaubamärk KLOOSTRI AIT on seotud alates 1997. aastast sellel aadressil tegutseva toitlustusteenusega, mida 2004-2013 teostas taotleja praeguse juhatuse ja osanike kaudu (juhatuse liige Kristiina Soosalu-Born). 2003. aastal registreeriti taotleja tegevuseks äriregistris restoranid jm toitlustuskohad. Seega tähendaks vaidlustusavalduse rahuldamine, et OÜ Morgenstar jääks ebaõiglaselt ilma talle kuuluvast varast.

Taotleja on seisukohal, et vaidlustaja ei ole asjast huvitatud isik KaMS § 41 lõike 2 mõttes, kuivõrd hoone aadressil Vene 14, Tallinn kuulub Tallinna linnale ning anti 1993. aastal rendile vaidlustajale, kellega rendileping lõppeb 2014. aasta veebruaris. Seega saaks kaubamärgiseadusest tulenevalt olla huvitatud isikuks see, kelle ärihuvisid kaubamärgi KLOOSTRI AIT registreerimine kahjustada saab. Vaidlustaja ei ole ise kunagi kaubamärki KLOOSTRI AIT kasutanud kaubamärgitaotluses märgitud teenuste osutamisel.

Taotleja leiab, et vaidlustaja ei ole isik, kelle varasemat õigust arhitektuuriobjektile kahjustatakse. Vaidlustaja ei ole tõendanud, et talle kuulub varasem õigus arhitektuuriobjektile. Vaidlustaja on oma vaidlustusavalduses jätnud tähelepanuta, et KaMS § 10 lg 1 p 6 seondub konkreetselt sellega, et teatud arhitektuuriobjekti suhtes on kellelgi varasem õigus ning kaubamärgi registreerimine võib seda õigust kahjustada. Vaidlustajal puudub varasem õigus arhitektuuriobjektile. Vaidlustaja ei ole hoone omanik ega hoonet varem realselt kasutanud kaubamärgitaotluses märgitud teenuste osutamiseks. Tööstusomandi apellatsioonikomisjon on seda sätet sisustanud otsuses nr 1156-o, leides, et varasem õigus võib seonduda arhitektuuriobjekti kasutamiseга. Realselt on Vene 14 hoones kaubamärgi KLOOSTRI AIT all teenuseid osutanud OÜ Morgenstar, mitte vaidlustaja.

Vaidlustaja väidab, et aadressil Vene 14, Tallinn on seni toimunud laialdane kultuuriline tegevus ning nüüd saab see veelgi aktiivsemalt toimuda, jättes seejuures selgitamata, milline on olnud vaidlustaja seos selle tegevusega ning milline saab olla seos tulevikus, kui rendileping lõpeb veebruaris 2014 ja pole selge, kas Tallinna linn jätkab rendilepingut või mitte.

Eeltoodust tulenevalt palub taotleja vaidlustusavalduse rahuldamata jätta.

27.12.2013 esitas vaidlustaja täiendavad selgitused ja dokumendid, milles märgib, et ei nõustu taotleja väitega nagu ei oleks vaidlustaja asjast huvitatud isik KaMS § 41 lõike 2 mõistes. Vaidlustajal on esiteks rendisuhe kloostri aidahoone osas Tallinna linnaga ning kuigi tähtajaline leping lõpeb 18.02.2014, oli lepingu tähtaja jooksul vaidlustusavalduse esitamine täiesti õiguspärane samm, arvestades vaidlustaja vastutust hoone ja kõigi selle allüürnike eest, ning pealegi käivad Tallinna linnaga läbirääkimised hoone edasise kasutamise üle (vaidlustaja osavõtul), mille tõttu lasub just vaidlustajal kui praegusel üürnikul vastutus hoida ära kolmandate isikute õiguste tekkimist seoses hoone kui arhitektuuriobjekti nimetusega. Teiseks põhjuseks toob vaidlustaja oma rolli Tallinna vanalinna nn Ladina Kvartali kui kultuuripiirkonna loomise initsiaatorina ja tegevuse korraldajana, nii läbi allüürisuhete loomise vaidlustaja kasutada antud ruumides kui ka vahetu vastutajana Ladina Kvartali arendamise eest. Vaidlustaja lisas täiendavate dokumentidena nii Tallinna linna, Kultuuriministeeriumi, UNESCO ja Ladina Kvartali tegutsevate institutsioonide ühishuvide protokoll (1999) kui ka väljavõtte Tallinna vanalinna arengukavast (2008), kus on Ladina Kvartalit kui vanalinna kultuuripiirkonda tähtsustatud.

Taotleja on oma seisukohtades märkinud, et vaidlustaja ei ole tõendanud, et talle kuulub varasem õigus arhitektuuriobjektile. Vaidlustaja juhib tähelepanu, et KaMS § 10 lõike 1 punkti 6 kontekstis ei soovi vaidlustaja seda ka teha, sest nimetatud säte ei nõua, et vaidlustusavalduse esitajal enesel peaks olema varasem õigus arhitektuuriobjektile. Vaidlustaja on oma vaidlustusavalduses toonud esile hoone omandi-, üüri- ja allüürisuhetega seotud faktid ning rõhutanud, et kuna nimetus KLOOSTRI AIT on arhitektuuriobjekti nimetus (ning olnud seda kauem, kui kestis OÜ Morgenstar üürisuhes selles hoones), siis ei oleks kellelgi peale hoone omaniku õigust sellele kaubamärgile. Vaidlustaja kordab veelkord, et tal ei ole mingit kavatsust taotleda kaubamärki KLOOSTRI AIT enda nimele.

Vastab tõele, et vaidlustaja ei vaidlustanud kaubamärki KLOOSTRI AIT varasemat registreerimist. Siinkohal selgitab vaidlustaja, et esmase registreerimise ajal tegutses tollane toitlustus- ja kultuuriasutus osana Ladina Kvartali kultuurikontseptsioonist ning tollane omanik oli osa sellest meeskonnast, kes kvartalit aitas välja arendada, mistõttu ilmselt pöörati ka vastastikku vähem tähelepanu õiguslikele küsimustele, kuivõrd ei olnud kahtlust, et sisuliselt toimitakse üheskoos ja

vastastikuseid huve arvestades. Kahjuks restorani omaniku vahetumisel samalaadsed suhted ja koostöö varasemal kujul enam ei jätkunud. Veel leiab vaidlustaja, et Patendiametile tuleb ette heita nii tollase kui ka 2012/13 toimunud menetluse puhul asjaolu, et kaubamärgi taotluse ekspertis ei olnud piisavalt põhjalik ning ei ole pööranud tähelepanu sellele, millele vaidlustaja nüüd pöörab, st tegelikult ei tohiks olla võimalik registreerida kaubamärgina arhitektuuriobjekti nimetust sellises olukorras, kus see arhitektuuriobjekt ei kuulu omandiõiguse alusel selle kaubamärgi taotlejale.

Taotleja on esitanud tõendid selle kohta, et omandas 2006. aastal kaubamärgi KLOOSTRI AIT tasu eest. Seda fakti vaidlustamata on vaidlustaja jaoks imestama panev, et taotleja suhtus oma väärtusliku vara saatusesse sedavõrd kergekäeliselt, et esitas uue taotluse samale kaubamärgile alles kolmveerand aastat pärast seda, kui kaubamärgi kehtivus oli juba lõppenud.

Taotleja lükkas ümber väite nagu ei kavatseks nad OÜ-na oma tegevust jätkata. Tõsi on see, et nad lõpetasid restoranina tegevuse kloostri aidahoones ning realiseerisid kogu restorani pidamiseks vajaliku vara (selle kohta on vaidlustaja ja taotleja vahelist e-kirjade vahetust piisavalt ning seda asjaolu ei ole ka taotleja vaidlustanud). Ilmselt info, et taotleja ka mujal ei soovi oma tegevust jätkata oli suuline ning selle kohta vaidlustajal kirjalikud tõendid puuduvad. Kuna see ei ole antud asjas ka määrava tähtsusega, siis palub vaidlustaja need väited ja argumendid jätta tähelepanuta. Vaidlustaja jääb jätkuvalt oma nõude juurde.

27.01.2013 saatis taotleja vaidlustaja täiendavate tõendite ja seisukohtade osas e-kirja, milles palus vaidlustaja poolt 27.12.2013 esitatud dokumente mitte arvesse võtta, kuivõrd need ei oma mitte mingisugust õiguslikku seost käesoleva vaidlusega.

27.01.2013 vastas vaidlustaja eelnimetatud e-kirjale, milles jäi oma esitatud tõendite ja seisukohtade juurde. Samas e-kirjas tegi vaidlustaja kaudse ettepaneku võimaluse korral kaasata menetluse arhitektuurihoone Vene 14, Tallinn omaniku Tallinna linna.

18.08.2014 esitas vaidlustaja asjas lõplikud seisukohad, milles täpsustab faktiliste asjaolude muutumist peale vaidlustusavalduse esitamist. Tallinna linna ja vaidlustaja vaheline 20-aastane rendileping Vene 14 hoone kasutamiseks lõppes 18. veebruaril 2014 ning vaidlustaja andis hoone Tallinna linnale üle. Sellest ajast alates on hoone ainukasutajaks kokkuleppel Tallinna linnaga SA Theatrum, kes on olnud hoone allüürnik juba ligi paarkümmend aastat ning kes on alates 01.09.2013, mil OÜ Morgensar oli I ja II korrusel tegevuse lõpetanud, olnud ka I ja II korruse ruumide kasutaja.

Vaidlustaja väitis 02.09.2013 esitatud vaidlustusavalduses, et taotleja ei kavanda enam tegevuse jätkumist, misjärel taotleja oma vastulauses vaidles sellele vastu. Oma täiendavates seisukohtades möönis vaidlustaja, et neil kirjalikud tõendid selle taotleja kavatsuse kohta tõepoolest puuduvad. Nüüdseks, mil taotleja on esitanud äriregistrile (14. mail 2014) oma 2013. a majandusaasta aruande, on selles siiski lauseid, mis tegevuse faktilist lõpetamist 2013. a sügisel kinnitavad ning mis annavad põhjust arvata, et tegevus kavatsetakse lõpetada ka õiguslikult. Nimelt: 1) aruande lk 3 – seoses rendilepingu lõppemisega 31.08.2013 lõppes ka kogu äritegevus; 2) lk 11 – 2013. a augustis lõppes ettevõtte rendileping, misjärel lõpetati kõigi töötajate töölepingud kuna ka kogu ettevõtte tegevus lõppes. 3) lk 13 – ettevõtte omanikud otsustavad ettevõtte likvideerimise 2014. aastal.

Oma lõplikes seisukohtades kordab ja rõhutab vaidlustaja menetluse käigus esitatud argumente ning nõuet. Vaidlustaja märgib, et vaidlustusavaldus ei ole seotud MTÜ HEREDITAS sooviga taotleda seda kaubamärki enesele, vaid on seotud seisukohaga, et ükski isik ei tohiks saada ainuõigust (või kui, siis vaid selle hoone omanik) kasutada registreeritud kaubamärgina sõnaühendit KLOOSTRI AIT, mis seondub kitsalt väga konkreetse arhitektuuriobjektiga. Antud juhul on seda kaubamärki taotlemas äriühing, kes on mitte ainult lõpetamas oma tegevuse selles hoones, vaid ka lõpetamas oma tegevust äriühinguna.

Taotleja on väitnud, et vaidlustaja ei ole tõendanud, et talle kuulub varasem õigus arhitektuuriobjektile. Vaidlustaja juhib tähelepanu, et KaMS § 10 lõike 1 punkti 6 kontekstis ei soovi vaidlustaja seda ka teha, sest nimetatud säte ei nõua, et vaidlustusavalduse esitajal enesel peaks olema varasem õigus arhitektuuriobjektile.

20.09.2014 esitas taotleja asjas lõplikud seisukohad, milles märgib lisaks varem esitatud seisukohtadele, et isegi kui taotleja tegevus peaks lõpetatama, siis käesolevas vaidluses ei puutu see kuidagi asjasse. Seadus näeb ette ettevõtte likvideerimise korral vara, sh kaubamärgi müümise või jagamise (TsÜS § 14 lg 4). Seega tähendaks vaidlustusavalduse rahuldamine, et taotleja jääks ebaõiglaselt ilma talle kuuluvast varast, mille ta 2006. a ostis. Taotleja lisab, et arusaamatu on vaidlustaja väide, mille kohaselt ei saa õigeks pidada, kui kaubamärgi KLOOSTRI AIT registreerimise puhul muutuks see ostu-müügi objektiks, mida hakatakse kasutama kellegi poolt mõnes suvalises tegutsemiskohas. Kaubamärgiseaduse kohaselt on kaubamärk vara, millega saab teostada tehinguid (müüa, anda kasutada jne). Seega on täiesti reaalne kaubamärgi KLOOSTRI AIT edasine kasutamine ka teiste isikute poolt kas aadressil Vene 14, Tallinn või mujal.

Vaidlustaja lisab, et tõendamata on vaidlustaja väited, nagu oleks sõnaühend KLOOSTRI AIT arhitektuuriobjekti nimetus. Riigi Muinsuskaitseameti poolt peetavas Kultuurimälestiste Riiklikus Registris ei ole registreeritud ühtegi KLOOSTRI AIT nimelist arhitektuuriobjekti. Samuti on tõendamata, et sõnaühendit KLOOSTRI AIT on kasutatud Vene 14 hoone kohta ajaliselt oluliselt varem kui 1994. a, mil toitlustusteenuste pakkumist alustati.

Tähis KLOOSTRI AIT on taotleja kaubamärk, mida ta on väga pikaajaliselt kasutanud toitlustusteenuste osutamisel. Taotleja jääb seisukohale, et vaidlustusavaldus on alusetu ja palub jätta selle rahuldamata.

04.12.2014 alustas apellatsioonikomisjon käesolevas asjas lõppmenetlust.

Komisjoni seisukohad ja otsus

Komisjon, hinnanud menetluses esitatud seisukohti ja materjale, leiab järgmist.

Vastavalt KaMS § 41 lõikele 2 võib asjast huvitatud isik vaidlustada tööstusomandi apellatsioonikomisjonis taotleja õiguse kaubamärgile KaMS § 9 lõikes 1 või §-s 10 sätestatud õiguskaitset välistava asjaolu olemasolul. Seega tuleneb seadusest üheselt, et taotleja õigust kaubamärgile saab vaidlustada üksnes asjast huvitatud isik ja seadus ei võimalda vaidlustusavaldust esitada kellegi teise või avalikes huvides. Asjast huvitatud isikuks KaMS § 41 lõike 2 mõttes tuleb pidada isikut, kelle õigusi ja/või kohustusi võib vaidlustatav kaubamärk riivata. KaMS § 9 lõikes 1 või §-s 10 sätestatud kaubamärgi õiguskaitset välistavaid asjaolusid puudub vajadus hinnata juhul, kui sellistele asjaoludele on vaidlustusavalduses tuginenud isik, kellele ei kuulu varasem õigus, mis väidetavalt peaks kaubamärgi õiguskaitse välistama.

Käesoleval juhul on vaidlustusavaldus esitatud KaMS § 10 lõike 1 punkti 6 alusel, mille kohaselt õiguskaitset ei saa kaubamärk, mille kasutamine kahjustab varasemat õigust arhitektuuriobjekti nimetusele.

Tulenevalt eeltoodust peab esinema selge seos vaidlustaja kui asjast huvitatud isiku ning arhitektuuriobjekti nimetuse kui varasema õiguse vahel.

Seadusandja ei ole avanud mõistet „varasem õigus arhitektuuriobjekti nimetusele“. Võib siiski eeldada, et seadusandja on soovinud seostada varasemat õigust eelkõige asjaoluga, et isik on sellise õiguse omaja siis, kui ta on vastava arhitektuuriobjekti omanik ning selle nimetuse teise isiku poolt

kaubamärgina registreerimine mõjutaks arhitektuuriobjekti omava isiku õigusi ja huve.

Käesoleval juhul on komisjon seisukohal, et vaidlustajat ei saa lugeda asjast huvitatud isikuks KaMS § 41 lõike 2 mõttes. Esitatud materjalidest nähtuvalt oli vaidlustaja küll võtnud rendile Vene 14, Tallinn asuva hoone, kuid isiku rentnikuks olemine ei anna talle omanikuõigusi seoses hoone või selle nimetusega. Vaidlustaja on ise komisjonile esitatud vaidlustusavalduses märkinud, et hoone/nimetuse tegelik omanik on hoopis Tallinna linn, komisjonile teadaolevalt ei ole viimane aga kaubamärgi KLOOSTRI AIT registreerimist vaidlustanud. Ka ei ilmne materjalidest, et vaidlustaja ise oleks kunagi mingil viisil kasutanud Vene 14, Tallinn asuva hoone nimetusena tähist KLOOSTRI AIT. Vastupidi, vaidlustaja on oma seisukohtades märkinud, et nimetust KLOOSTRI AIT hakkas kasutama taotleja (õiguseellane) oma toitlustusasutuse nimetusena.

Lisaks väärrib märkimist, et vaidlustaja enda kinnitusel lõppes tema rendileping Vene 14 hoone kasutamiseks 18.02.2014, seega käesoleval ajal ei ole vaidlustajal enam üldse mingit seost nimetatud aadressil asuva hoonega.

Lähtudes eeltoodust on komisjon seisukohal, et vaidlustajat ei saa lugeda KaMS § 41 lg 2 tähenduses asjast huvitatud isikuks, kelle õigusi või huve võiks tähise KLOOSTRI AIT kaubamärgina registreerimine ja kasutamine mõjutada, ning ainuüksi seetõttu tuleb vaidlustusavaldus jätta rahuldamata. Komisjonil ei ole sellest tulenevalt käesolevas asjas kohustust anda hinnangut vaidlustaja väidetavale KaMS § 10 lg 1 punkti 6 kohasele õiguskaitset välistavale asjaolule.

Komisjon soovib seoses kaubamärgi KLOOSTRI AIT ja varasema arhitektuuriobjekti nimetuse väidetava vastuoluga siiski lühidalt märkida järgmist. Käesolevas asjas esitatud tõenditest ei tulene, et tähis KLOOSTRI AIT arhitektuuriobjekti ametliku nimetusena üldse eksisteeriks. Nagu ka vaidlustaja ise märgib, on Vene 14, Tallinn asuvat hoonet erinevates lepingutes ja Riigi Muinsuskaitseameti poolt peetavas Kultuurimälestiste Riiklikus Registris nimetatud nt kas (endise) Dominiiklaste kloostri ait, kloostri viljaait, vms. Jääb arusaamatuks, kuidas rikub vaidlustaja hinnangul selline hoone üldnimetus nagu „kloostri ait“ varasemat õigust arhitektuuriobjekti nimetusele, mis ei ole vaidlustatava tähisega isegi identne. Sõnaühend KLOOSTRI AIT iseenesest ei identifitseeri ühtegi konkreetset hoonet, vaid kirjeldab hoone tüüpi – kloostri juurde kuuluv (*külm*)*hoone vilja, riiete, toidu vm. säilitamiseks*. Asjaolu, et vaidlustaja sõnul eksisteerib Eestis vaid üks nn kloostri ait, ei muuda selle mõiste sisu ja tähendust ega tee sellest ühe konkreetse arhitektuuriobjekti nimetust.

Eeltoodust tulenevalt ja juhindudes tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse §-st 61, KaMS § 10 lg 1 p-st 6, § 41 lg-st 2 komisjon

o t s u s t a s:

jätta vaidlustusavaldus rahuldamata.

Vaidlustusavalduse menetlusosaline, keda ei rahulda apellatsioonikomisjoni otsus ja kes soovib jätkata vaidlust menetlusosaliste vahel hagemenetluse korras, võib esitada hagi kolme kuu jooksul apellatsioonikomisjoni otsuse avaldamisest arvates. Hageja teavitab viivitamata apellatsioonikomisjoni hagi esitamisest. Kui hagi ei ole esitatud, jõustub apellatsioonikomisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Kui hagi esitatakse, kuid kohus ei võta hagi menetlusse, jätab hagi läbi vaatamata või lõpetab menetluse otsust tegemata, jõustub komisjoni otsus vastava kohtumääruse jõustumise hetkest, kui kohtumäärusest ei tulene teisiti.

Allkirjad:

K. Tillberg

M. Tähepõld

S. Sulsenberg